

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Fötér Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítónak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilvántartás és egyéb felszólítások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilvántartás:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést és hirdetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, valamint a KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Fötér, nemkülönbön minden hazai postahivatal, az előfizetés legzeleszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető.

FÁY GUSZTÁV.

(1814—1895.)

Ékesenszóló tisztelettel hajlik meg Gömör-vármegye lobogója: egy igazi magyar nemes meghalt. Sastekintetével látta megszületni ennek a háborgó századnak nagy eszméit, férfi korában résztvett az azokért vívott szent küzdelemben; s a közkatonák egyszerű sorában ép úgy, mint a kormányrúd mellett — az élet hajnalán, delén és alkonyán — mindig erős lélekkel, becsületes igyekezettel, fenhéjazás nélkül, emberségesen állotta meg helyét — *rendületlenül*. Igazi magyar ember tisztelettel int búcsút a Fáy Gusztáv koporsójának.

Visszaélmodom azt a régi — sokat emlegetett — patriarchalis időt, a melynek évfolyamai alatt a magyar nemzeti élet annyi igazi lelkesedéssel pezsgett. Mikor nemes urai voltak e nemzetnek, olyan urai, a kik tudományban, jellemtisztaságban, erkölcsökben nemesebbek, a kötelességekre nézve jobban megterheltek voltak, mint jobbágyaik, de hazaszeretettel velük egyenlők. Szívós ragaszkodással esüggtek az ősi föld göröngyein, melyeket a jobbágy verejtékes robottal munkált, a nemes pedig piros vérével védelmezett. És együtt, összeforrvá, jó és balsorsban osztoszkodva, egymásra utalva, bár a társadalmi osztályokat külsőleg nagyobb különbségek választották el, mégis egységesebb, mert nemzetiebb volt az egész magyar társadalom, mint ma.

Ennek az örökre letűnt patriarchalis világnak egyik utolsó alakja volt Fáy Gusztáv. Egy sorban növekedve a Kubinyi Lászlókkal, Szentiványi Miklóssokkal, Gömör Jánosokkal, Ragályi Ferdinándokkal, ugyanazon úton, — az egyenes, nyílt, becsületes magyar nemes ideáljaiért: a kötelességek lelkiismeretes teljesítésében, a haza javának munkálásán, a családi hagyományok és erények ápolásában, az emberszeretettel lelkébe oltott törvényei szerint élt.

Mikor egy-egy ilyen alak örökre eltűnik szemünk elől, igazán úgy látszik, mintha mindig egy-egy szála szakadna el annak a fonálhálózatnak, mely fényes nemzeti multunkat a modern állami élet jelenkorával összekötötte. Mintha egy-egy szilárd érzékapoc pattanna le arról az épületről, melyet a magyar nemzet kulturájának és állami életének lázas ujjalalkításával ebben a században megalkotott. És előtérbe lép az aggodalom: vajjon lesznek-e új szála, új kapesok, melyek a jövő nemzeti élet korszakainak azokat a hagyományokat összetartsák, a melyeket az előtűnt élt nemzedék — a Fáy Gusztávok generációja — époly tisztán és becsületesen őrizett meg és adott át a mi számunkra, a mint derék apáitól örökölte?

Valami sajátságos, önkénytelen tisztelettel tekint az ember ez egyszerű, nemes alakokra. Gögnök, nagyzásnak egyetlen halavány vonása nélkül úgy tudtak ezek élni, mint a kik teljesen tisztában vannak a hivatással, melyet betölteniük kell, s erők gyöngeségével, mely rendelkezésükre áll. Emberek akartak és tudtak lenni. Férfias izmaik nem féltek a kemény munkától, daliás mellüket büszkén állították akár a halál elé; az élet apró örömeit vidám kedéllyel élvezgették, vigasságukban is el-elbusulva az ezerszázad nemzeti bánatokon;

— s ha komoly tanácskozássra dugták össze tisztos fejüket: a tapasztalatnak, bölcsességnek, az igazságszeretettel és józan megfontolásnak olyan tartalmas szövegeiben vitakoztak, a melyekből rendszerint a közügyek igaz érdekei kerültek ki győzedelmesen.

Még az izgalmas politikai harcok között is megtudták őrizni lelküknek férfias nyugalma. A magyar lév egy-egy kemény czélzásu, vagy erős szatiraju kortesnótában ki-kitört ugyan lelkükből, de a hárcz eldőltevel becsületesen rázták meg egymás kezét, mint a bajnokok a vítezi torna után, melynek legyőzöttjei nincsenek, — egyedül hősei.

Huszonkét esztendő korában Fáy Gusztáv már ott ült a megyei zöldsasztal mellett és ott maradt 55 esztendőn keresztül. Szinte hihetetlen ez napjainkban, mikor a középszerű tehetségek sem ismernek határt a sikerekre való törekedésben; mikor a stréberség társadalmi elmélettel növekedett s az emberek nem akarnak vagy nem tudnak számot vetni azzal az aránnyal, a mi tehetségeik és a felvállalt kötelezettségek nagysága között van.

Ő — egész élet pályáján át — megtudott maradni a megyei közélet feladatai között. Tudta, hogy a haza javát egy megyének határain belül is époly hasznosan, époly üdvösen és hathatósan lehet munkálni, mint az országos kormányrudak mellett, és vágyainak, ambíziójának ez a szerény fekezése egyike a leg-tiszteletreméltóbb vonásoknak, melyek a Fáy Gusztáv emlékezetét dicsőítik. — Utibiztosból felemelkedett a legelső megyei méltóság polczára; s hivatalos hatalmának fokozatos növekedésével csak az emberek iránti meleg szeretete, élettapasztalása, elméjének bölcsen fontolgató ítélőképessége növekedett, de szokásai, erkölcsi erényei, modorában, egész egyéniségének szeretetreméltó nemes egyszerűségében kezdettől fogva mindig ugyanaz, mindig változatlan maradt.

A kik ismerték, jóságát egész életünkben el nem fogjuk feledni soha. A megye évkönyveinek több mint egy félszázad történelmét felölelő lapjain mindenütt találkozunk az ő nevével, mely egy tiszta, szeplőtelen, mintaszerű élet pályájának a jelző felirata.

Óriás nem volt, mégis kimagaslott; nem akart hatalmas lenni, mégis erős volt. Ez a kidőlt, összeroskadt eser megérdemli, hogy megköszönjük neki, a miért oly hosszú időn át mutatta nekünk az utat, melyen az igaz embereknek járniuk kell.

Lőrinczy György.

Fáy Gusztáv életrajza.

A nyustyai nagy halott tiszteletreméltó pályája az újjászülető Magyarország összes e századbeli történelmével kapcsolatos. 1814-ben született, annak a Fáy-esaládnak sarja, mely a magyar liberális és nemzeti haladásnak évszázadok óta lánglelkű zászlótartója volt.

Még nem volt 22 éves Fáy Gusztáv, mikor zsanányi és törökzentmiklósi gróf Almásy József főispán Gömör-megye táblabírájává nevezte ki, de már azelőtt is közszolgálatban állott mint gróf Andrássy Károly uti főigazgató segédje. Az 1836. június 21-én Rimaszombatban tartott tisztújító széken nevezte ki a főispán táblabíróvá, körülbelül 40 megyebeli nemes ifjával együtt. Abban a névsorban alig van név, melynek viselője azóta megyei kitűnőségeink sorába ne emelkedett volna; ma már — fájdalom — csak kettő van az akkor kinevezett táblabírák közül életben, és pedig: Szentiványi Miklós S.-Gömör nagylelkű földes-

ura, és Gömör János, a Coburg herezegi uradalnak központi főkörmányzója.

1839-ben Fáy Gusztáv a putnoki járás alszolgabírájává, 1842-ben pedig ugyanazon járás főszolgabírájává választott meg, majd 1845-ben a közbizalom egyhangulag a vármegye másodalispáni székébe emelte. Ezen állásban találták őt az 1848-iki nagy idők is.

1848-ban Szentmiklósy Antal első alispán kardott kötött, s mint a balogvölgyi nemzetőr század századosa táborba szállt, s a megye kormányzatával Fáy Gusztáv bízott meg. A viszontagságos esztendő alatt sokszor adta bölcs tapintatosságának és mérsékelttségének jelét, s különösen nagy előrelátásának köszönhető, hogy megyénket nagyobb katasztrófa nem sújtotta a szabadságharc leveretése után, mert ő volt az, ki humanus érzelmeinek engedve, arra törekedett, hogy megakadályozza a fellázadt tót vezéreket: Daxnernek, Bakulinyinak és Franciseinak a felakasztatását, mit a hazafias, de tulheves közvélemény türelmetlenül követelt. Emberséges igyekezetében Bornemisza Sámuel (Bornemisza László alispán atyja) és Szentpétery Sámuel pelsüezi ref. lelkész támogatta őt; ez utóbbi ma már talán az egyetlen, ki a Daxner-féle hazaárulási per felől biztos adatokat nyújthatna, mert az erre vonatkozó jegyzőkönyvek a megyei levéltárból eltűntek az abszolutizmus uralma alatt.

1849-ben aggodó lélekkel vonult vissza Fáy Gusztáv is a közszolgálatból, a mi a zsarnokuralom alatt szégyenszámba ment volna. De ő azért az elnyomatás alatt sem esüggött el s megtalálta a helyet, melyen a hazafias közszellem és reménykedés ébrentartására jótékony biztatással befolyást gyakorolhatott. A rima-murányi vasművelő egyesületnek elnökövé választván, nemesak a hazai ipar fellendülését mozdította elő, de az egyesület hírneves közgyűlésein, — melyek abban az időben a megyei notabilitások egyetlen nyilvános gyülekezései voltak, — erős lélekkel munkált a nehéz évek alatt a hazafias törekvések és reménykedések ápolásán.

Az 1861-iki rövid életű országgyűlésen a rimaszécsi választókerületet képviselte; majd mikor 1867-ben végleg megalkottatott Deák nagy műve, a kiegyezés, s a megyei élet új, hatalmas pezsgésnek indult, Fáy Gusztáv első alispánvá választott meg.

1872-ben nevezte ki a király Gömör-Kishont vármegye főispánjává. Bölcsességgel, igazságossággal kormányozta a vármegyét egész 1891-ig, a mikor hajlott korára hivatkozva, végleg visszavonult a közéletből; a király ekkor a legmagasabb elismerés kifejezésül a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Nyustyai birtokán esüdben élt áldott lelkű felejtethetetlen felesége oldalán, ki a női erényeknek egy páratlanul nemes példányképe volt, s szerető családja körében.

1886. október 4-én a vármegye nagy pompával és lelkesléssel ünnepelte meg a Fáy Gusztáv közszolgálatba lépésének ötvenedik évfordulóját. Ezen gyűlést Bornemisza László alispán remek beszéddel nyitotta meg, majd a megye akkori vezér alakjaiból állott 20 tagú küldöttség hívta meg a főispánt a megyegyűlésbe, hol Ujházy Lajos főjegyző riadó éljenzésektől sűrűen félbeszakított klasszikus kidolgozású beszédben üdvözölte Fáy Gusztávot, érzelmesen és tanulságosan válaszván a közpályán eltöltött félszázados multját. Ugyanekkor leplezték le a szeretett főispán szépen sikerült olajfestésű arezképét, mely ma is díszíti a megyei gyűléstermet. Aztán a megye a magyar nyelv terjesztésére alapítványképen 2000 frtos alapítványt tett, mely örök időkre a Fáy Gusztáv nevével viselje, s ézt a jubileus 500 forinttal növelte meg. Délben fényes bankett volt, melyen a megye összes intelligenciája s a szomszéd vármegyék ünnepi küldöttségei vettek részt. — Ez emlékezetes szép ünnepély annak idején lapunkban részletesen meg volt írva.

1891-ben, midőn magányba vonult, már meg-látszott, azelőtt daliás alakján, a 80 esztendő sulya, de azért szívós és edzett természete hatalmasan dacolt az élet törvényeivel. Mélyen megrendítőleg hatott gyöngéd lelkőre rajongásig szeretett hü hitvesének s Róza leányának gyorsan egymásután bekövetkezett halála, mely annyira elkedvetlenítette, hogy azután még legkedvesebb multságával a vadászással is végték felhagyott. — Utolsó éve jóformán örökös vívódás volt a halállal. Sokat szenvedett és nagy fájdalmaitól végre az ápril 26-án esti hét és fél órakor bekövetkezett halál megváltotta s örök álomra zárta le jóságos szemét.

A temetés.

Temetése óriás részvét mellett április 28-án ment végbe délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor. A megye színe-java megjelent a ravatalnál hogy utolsó földi útján elkísérje a drága halottat, ki oly hosszú időn át a társadalomnak igazán szeretett és tisztelt vezére volt.

A gyászos háznál a rimaszombati ev. ref. egyházi énekkar zengett gyászdalokat; a koporsó egészen eltűnt a díszes koszorok alatt, melyekkel a gyászoló család, valamint a legelőkelőbb megyebeli ur családok és intézetek a drága halott földi maradványait elhalmozták. *Szulóczy Dániel* rimaszombati ev. ref. lelkész gyönyörű imával bucsuzott el a jeles férfi emlékeitől, majd Gömör-vármegye képviselőjeként

Bornemisza László alispán lépett elő s messzeszengő, éreztető hangon mondta a következő gyönyörű beszédet, mely az elhunytak férfias, emberséges jellemét oly találaton és szép szavakkal jellemzi.

Tisztelt gyászoló gyülekezet!

Mély megilletődéssel és az igaz részvét fájdalmas érzetével járunk e koporsóhoz, mely most már néhai méltóságos fái Fáy Gusztáv urnak, vármegyénk szeretett tisztelt volt főispánjának, felszabadot megvaladó időn át tisztviselőjének hült tetemeire borul: hogy vármegyénk közönsége és a vármegyei tisztikar nevében, a hálás elismerésnek, az őszinte és szeretetteljes tiszteletnek búcsú-kifejezést adjunk.

Ötven év nagy idő, az embernek rendszerint az évek körülhatolt számához kötött életében, és a sorsát vezérlő gondviselés kedvező kegyelméből, igen keveseknek adatik meg: hogy a rendes korbartart messze túlhaladó életben is, egy télszabadot közszolgálatban — a szeretet és tisztelet folytonosan emelkedő nyilvánulásai között, — férfiúi eréjének teljességében tölthessen el.

Az igaz hazafiság, tiszta becsületesség, — igénytelen egyszerűség, — leereszkedő szíveség, — a közszolgálatban pedig böles mérséklet, a körülményeket helyesen megítélő tapintat, — egyéni jellemének legragyogóbb nemes tulajdonságai, — közpályájának egész ideje alatt csak fokozták személye iránt, a köztiszteletnek önkénytelen nyilvánulását.

Az igaz magyar barátságos érzületnek és szívéllyességnek bensősége pedig, mely a közszolgálat érintkezésében általában, minden időben változatlanul nyilvánult, tisztársainak legbensőbb szeretetét és őszinte tiszteletét az évek sorával mindinkább növelte.

Közpályáján előhaladásával csak hivatalos állása változott és emelkedett, — szívéllyessége és leereszkedő barátságos változatlan maradt s emelte a közszeretet és tiszteletteljes ragaszkodást személye iránt.

Egyéniségének e ritka jellemvonásai által gyakorolt oly békítő és mérséklő befolyást a vármegyei politikai közéletben a személye iránt érzett benső ragaszkodásnak legfényesebb bizonyítéka, hogy vármegyénk közéletében a politikai pártok között, legválságosabb időben sem fokozódott a viszály a szenvedélyességig. A leghevesebb viták élüket vesztették, a köztiszteleten, melylyel egyénisége iránt még az ellenvéleményűek is viseltettek, s a szereteten, mely mindenkit tartózkodásra intett, hogy őt valamiképp akaratlanul is megbánthassa.

Szívéllyes barátság, melylyel mindnyájunk irányában hivatalos érintkezéseiben viseltetett, csak fokozódólag hatott tevékenységünkre s egymagában hathatós tényezőként lépett fel, sok nehézség elhárításánál.

Tetőtől talpig tiszta puritán jellemű hazafi, — a becsületességnek, az igaz ősi magyar jellemnek megtestesítő alakja; — követésre méltó példányképe az alkotmányos érzületnek. Méltóságában leereszkedő, — de nyájasságában keresetlen öntudatos és természetesség nyilatkozott.

Elvülhetlen érdemeit vármegyénk közönsége méltólag jegyzőkönyvében megörökítette, midőn tisztviselői pályájára lépésének ötvenedik évfordulóját szeretett fő-

ispánjának, fényesen megünnepelte. A szeretetnek és tiszteletnek pedig legőszintébb nyílt kifejezést adott, midőn nyugalomba lépése alkalmából hű tisztviselőjétől és vezetőjétől közgyűlésében elbúcsúzott. Lélekemelő nyilvánulásai voltak ezek a közérzületnek, méltó elismerési a közpályán szerzett valódi érdemeknek.

A közpályá hű munkása ezután, családja forrón szerető körében tölte napjait, — a hazafini és tisztviselői kötelesség hűséges teljesítésének érzetében, teljes lelki megnyugvással hajthatta esendes nyugalomra fáradt tagjait.

Gyászos elhunyt a egyetlen szomorúság, mit hosszú életében mindnyájunknak okozott, e felett érzett méltó fájdalom és igaz részvét legbensőbb kifejezése az, melyet érdemeinek hálás elismerésül — gyenge szavakban kifejezve — de az igaz érzelem bensőségevel — vármegyénk közönsége és a vármegyei tisztikar nevében helyezek gyászravatalára.

Ezek után elkísérünk immár drága halottunk utolsó utadon, — keblünk azon legbensőbb fohászával: legyen nyugalmad esendes és zavartalan, — virasszon álmod felett szeretet, rokonaid és barátaid áldó emlékezete.

Isten veled!!!

A nyustyai sírkertben lévő családi sírboltnál még Kolbenhayer József nyustyai ág. ev. lelkész mondott egy emlékszerű gyászbeszédet, s az ajtó bezárult Fáy Gusztáv tetemei mögött, de emlékezete, jósága, tisztasága, nemes szelleme itt maradt továbbra is közöttünk, kik áldjuk a jó hazafinak, kötelességtudó tisztviselőnek és nemes emberbarátnak jóságos alakját.

*

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Fáji Fáy László, fáji Fáy Béla és neje osdolai gróf Kún Irma, — fáji Fáy Gyula országos képviselő, — fáji Fáy Ara férjével markus és batizfalvi Máriaassy Andorral, Ella és Klementina gyermekeikkel, — fáji Fáy Petronella, özvegy markus és batizfalvi Máriaassy Pálné családjával, néhai fáji Fáy Kálmán utódai, a többi rokonok nevében is fájó szívvel jelentik a feledhetlen apa, após, nagyapa, testvér és nagybátya fáji Fáy Gusztáv Gömör- és Kishont vármegye volt főispánjának f. 1895. év április hó 26-án esti 7 és fél órakor, élete 81-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 28-án délután 2 és fél órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a nyustyai családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Nyustya, 1895. április 26-án Áldás és béke lengjen porai felett!

A klenóczyi papválasztás.

Nyilatkozat.

Kolbenhayer József ev. lelkész ur a „Gömör“ című lapban megjelent cikkeiben a Kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye elnökségénél a klenóczyi papválasztásra vonatkozólag nézeteltérést és meghasonlást igyekszik feltüntetni.

Nyilvánosan kijelentem, hogy Glauf Pál esperes urral a mint eddig teljes és soha meg nem zavart egyetértésben vezettem az egyházmegye kormányzatát, ugy a klenóczyi papválasztásnál is teljes egyetértésben és solidaritásban jártam el.

Ezen papválasztásnál a hazafias iránynak szem elől tévesztését az elnökségről feltételezni *puszta állítások és jócendölgetések* alapján senkinek joga nem lehet.

A mi a törvényesség kihirdetését illeti, — a választás jóváhagyása a kerületi közgyűlésnek tartatván fel, — az elnökség nem kerüli el azon forumot, mely ezen választás törvényessége felett illetékesen van hivatva eldönteni.

Aki azt a maga részéről is törvényesség szempontjából megtagadni, vagy saját érdekeinek megsértése miatt kifogásolni kívánja, előtte a törvényes ut nyitva áll. Azt azonban megengedhetlennek és egyházi törvé-

hogy a grófnőnek megmutatta ott lenn a napsütötte térségen a csapatokat. Amott a lovasság; kék és vörös színvegyület, melybe a szürke lovak világos foltokkal mozognak; a dragonyosok, a vértések; a sisakok csillognak, a vértéken a fényugarak villannak meg. Távobabb a tűzesség vonul fel: egyhangubb kép, csak időközönként villan meg egy-egy aczélfegyver hideg fénye. Egészen hátul, a térség végén a gyalogezredek, befejezve a felvonulást, még tovább rendezkednek. Aztán összetömörülve szürke gomolyba, összerakják a fegyvereket gulákba, melyekről visszaverődik a napsugár. És a nő fölé hajolva a kapitány mintegy kíséri a figyelő tekintetet, azon van, hogy el ne vesztse az érintkezést a hölgy vállával, a kebel és a nyak illatával. És a grófnő bár látszólag megragadja őt az előtte feltárló kép szépsége, olykor finom gunyos mosolyra vonja össze szájszögleteit: de azért nem szakítja meg az érintkezést a férfival, hanem modorosan nézi a fegyvereknek távolról jövő csillogását.

II.

A tribünök már mind megteltek. Körösökörül a longchamp-i mezőn ember ember hátán tolong, a fejek mint egy elzárják a látóhatárt s a tolongó, nyüzsgő nép mint egy morajló tenger ostromolja körül hullámaival a fényes hadsereget. Egyszerre ágyuszó hallatszik.

A csapatokban egyszerre sürgés-forgás, a fegyver-gulákat megbontják s a nagy tömeg nem sokára csapatokban rendezve, elkülönítve, mozdulatlanul készen áll. A térségen minden esendes és egyszerre balról a dobosok és kürtösök megszólalnak, a zene belekezd a játékba végig az egész vonalon. Megkezdődött a szemle. A szuronyok képezte sor előtt porfelleg kavargat fel. A spahik nyitják meg a menetet, burnuszokba burkolva, lovaikat megsarkantuzva vágatnak előre, utánuk a színes, ragyogó táborok élén halad a párizsi gouverneur, lassu tisztelgessel illetve az egyes ezredek zászlóit.

Sokáig tartott ez a tarka felvonulás a lehajló zászlók előtt, a mindennütt felhangzó zene kísérete mellett a szemle terén. A nép megrészegedve a zajtól s a színek-től, tapsolt. A lármá mindinkább nagyobbodott, tulharsogva a kürtök riadását.

Most, hogy a szemle véget ért, a kormányzó helyet foglalt a tribünökkel szemben, háta megett a fényes egyenruhájú kísérettel. Astrel kapitány, boldogan, hogy a grófnő a figyeltől kipirult s hogy testén a lázas kíváncsiság átrezent, megmutatta a külföldi attachék

nyeinkebe ütközönek találok, hogy egy lelkész saját felsőbb hatóságát, jelen esetben különösen esperesét hivatalos ténykedése miatt szenvedélyesen és a tartozó tisztelet megsértésével saját útján meghurcolja és pellengérré állítani igyekezik akkor, a midőn vélt jogainak érvényesítésére, sérelmeinek orvoslására a törvényes ut elzárva nemesen, ez okból törvényadat jogomnál fogva Kolbenhayer József nyustyai ev. lelkész ezen viselkedése miatt — ez által a fegyelmi eljárást mellőzve — hivatalosan rendre utasítottam.

Rimaszombat, 1895. április 28-án.

Kubinyi Aladár,

a kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye felügyelője.

Kivonat

a klenóczyi ev. egyház f. évi április hó 28-án tartott egyházi közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

5 p. Az elnöklő lelkész felhívja a közgyűlés figyelmét a „Gömör“ cz. lap f. évi 14. és 17. számaira, melynek hasábjain tiszt. Kolbenhayer József nyustyai ev. lelkész a klenóczyi egyházközségnek egyrészt szemére hányja, hogy 9 hónapig ingyen szolgált, — másrészt azzal gyanúsítja — vadolja, hogy a f. é. márczius 24-iki lelkészválasztó gyűlésen a panszlávok győztek, ők választották meg a lelkészt.

Erre a közgyűlés egyhangulag a következő határozatot hozta:

1. Igaz, hogy tiszt. Kolbenhayer József ur hosszabb ideig szolgált egyházunkat, mint ideiglenes helyettes lelkész; keresztelt, esketett, anyakönyvi kivonatokat állított ki kívánatra, néha-néha temetett is, de nem ingyen, hanem beszedve az *esedékes stólarét*. Tagadhatatlan, hogy hálával és köszönettel tartozunk a tiszt. urnak, de *elvártuk volna tőle, hogy a még netalántán járandóságát más uton és módon keresse.*

2. Igaz, hogy mi, a klenóczyi egyházközség hívei tót nyelven dicsőítjük, imádjuk az Istent, de e mellett innepélyesen kijelentjük, hogy tót anyanyelvű magyar honpolgárok és édes hazánk rendületlenül hű fiai vagyunk. Klenóczyon semmiféle panszlávok nem léteznek s így a lelkészt sem választhatták a panszlávok, hanem az egyházközség és pedig egyhangulag. . . Ezek után tiszt. Kolbenhayer József lelkész ur ér bárki más gyanúsításait egyszer mindenkorra a leghatározottabban visszautasítjuk.

A közgyűlés megbízásából

K. m. f.

Argay György, ev. lelkész.

Kubányi Rudolf, egyházi jegyző.

Színház.

Mint első színházi tudósításunkban jeleztük, a színészen anyagi sikeréhez nem sok reményt kötöttünk. Örömlőnknek adunk kifejezést midőn ma, színeszínk két heti itt időzve után, konstatáljuk a családost. A közönség meglehetősen járja a színházat s ez nem annyira a színházlátogatók lelkesedésének, mint inkább a társulat ugyszólván kifogástalan működésének tulajdonítható. A társulat nem sablonos. Ha nem versenyezhet is az ország első rangu erőivel, de mindenesetre oly tagjai vannak, kik igazi hivatásból léptek a rögös pályára s a mint igazgatóknak nem egyedüli ambíciójuk a kassa, az ő vagyai netovábbja sem csupán a gázi. Egy felől a szenvedély, más felől a siker sarkalja mindeniket egyenként, hogy képességeinek legszebb virágát mutassa be közönségünknek, s ennek tulajdonítható, hogy a jobb tagok között szorosabb értelemben rangkülömböség alig lehetne megállapítani, mert a többség ép sokoldalúsága által válik ki s drámában, vígjátékban, operetben egyaránt képes

egyenruháit: amott az osztrák atteché fehér köpönyege, az orosz tolldíszes sisakja, az angol vörös kabátja. A spanyolok és portugálok aranydíszes andaluziai lovakon; az olaszok sisakjain zöld tollú lobog és a dánok, szürke egyenruhájukkal, a háttérbe szorulnak, hogy ne tartsák őket távolról németeknek.

Ezalatt a csapatok a térségen újból rendeződtek. Mindenfelől parancsszó hangzik. A trombiták megharsannak s a zene beleszól. Megkezdődött a defilé.

Elöl a gyarmatok csapatjai: az annamiták, a senegaliaiak, algériaiak. S e seregek láttára a tömegben felidőződött a nagy, a hatalmas haza képe, mely még távoli, ismeretlen népek sorsát is intézi. De ez az érzés nem tarthat sokáig, mert egy újabb csapat kelti fel a figyelmet. Messziről közeledik, folytonos, automatikus gépiesen szabályos mozgással. Meg lehet már különböztetni a fehér és vörös tollbokrétákat, a kék sávot a vörös nadrágokon. A tömegbe mormolás hangzik: a saint-cyri növendékek! Már távolról felhangzik a tetszés kitérőse s mindinkább nő, a mint a század mereven, feszesen elvonul. Ennek a hibátlan, büszke menetnek láttára a nézők egy pillanatra megnémulnak, a torkok összeszorulnak, de aztán egyszerre kitér az éljenzések, a férfiak kalapjukkal integetnek, az asszonyok a napernyőkkel hajlonganak s a nép, a tribünök közönsége egyszerre elragadtatva a chauvinismus tuláradásától, lelkes tapsokban tör ki.

Astrel kapitány győzött: a grófnő is hevesen tapsolt s szintén bele vegyült hangjával a körülötte felharsanó éljenzésekbe. A felindulás teljesen megváltoztatta. Egész testében remegett, keble a gyors, rövid lélekzettel gyorsan emelkedett és ajkai remegtek, tán erősebben mint a szerelem lázában. A kapitány, mohó vágygyal eltelve nézte őt s remegve a közeli boldogság reményében. Ugy gondolta, hogy a grófnő ezen izgalom után annyira elbágyad és akaratlan lesz, hogy nem marad több ereje az ellenállásra. Kábultan érintette a hölgyet, de az mintha érezte volna a férfi égő pillantását, visszafordult, legyezőjének egy könnyed érintésével eltolta magától a heves vértü udvarlót s bár szemé még mindig nedves volt az iménti felindulástól, ajkaira csakhamar visszatért a régi örjítő, gunyolódó mosolygás.

És a teste megint visszanyerte azt az istennői derült nyugalmat.

A kapitány érezte, hogy reményeit kitalálták és kigunyolták, keserű esalatozással hajtotta le fejét.

T Á R C Z A.

A mire a férfi nem számít.

Irta: JEAN REIBRACH.

I.

Astler kapitány az egész télen át fáradhatatlanul udvarolt a szép grófnőnek, a kinek aranyhaja szeszélyesen hullámozott a fehér illatos vállakra, s a kinek makulátlan márványhoz hasonló testén mintha valami rózsaszínű meleg fény csillogott volna. A keringők bódultsága, a cotillon vigasságai s a vacsorák fesztelenségei között a kapitány lángoló szavakkal ostromolta őt s a fogadási napokban, a mikor jó korán szokott volt jelentkezni, ott térdelt rendszerint a zárt szalon euyhe félhomályában a hölgy lábainál és elzenget azokat a szerelmi himnuszokat, melyek oly gyakran altatják el az asszonyi ellenállást. De a grófnő ellenállt, változatlan maradt a gunyolódó vidámságban, kétségbejtvé az udvarlót vére nyugodtságával, pillantásának zavartalanságával s őszinte, nyílt kacagásával. De a mai naptól, július 14-étől, sokat várt a kapitány. Hosszas esedezés után megkapta az engedélyt arra, hogy elkísérhesse a szépséges grófnőt a longchamp-i revue-re. Ezer boldond reményt fűzött a kapitány ehhez a naphoz. Azt hitte, hogy a tömegnek lelkesedése a grófnét is hatalmába ejti, hogy az egyenruhák fénye elszédíti, a csapatok mozgása, a trombiták harsogása elkábítják s hogy ilyenformán megtörve: a hosszú védekezés után legyőzve, a visszajövetelnél karjaiba fog omlani a viszafojtott szenvedély teljes hevével.

Astrel kapitány ott ült a grófnő mellett a zsufolásig megtelt tribünön s a hajfürtök rezzenésében, a szemek fényében, az ajkak pirosságában, a gyöngéd lélekzéstől ritmikusan emelkedő kebel mozgásában kémlelte, hogy mit érezhet most az ő imádoztja. Térdek egy-egy forduláslnál találtakoztak. Néha a napernyő, mely színes foltokat varázsolt a hölgy orzáira, megérintette a kapitány könyökét, vagy pedig a legyező, mely a nyak körül a szőke fürtöket fel- és lelengette, bódító női illatot hullámozott feléje.

Astrel kapitány a legártatlanabb areczal kereste azokat az apró érintkezéseket a hölgygyel, melyek, ha megvolnának engedve, nem lennének annyira kéjések s ha nem a szorakozottság leple alatt csinálódának, illem-sértők is lehetnének. De mindezek a közközben történtek,

megnyerni az elismerés babérját. A közönség pedig abban a tudatban járja a színházat, hogy a belépti díjat nem hiába fizeti, mert aránylag olcsón, műgényeit minden este kielégítve látja. Erről győzött meg minket a szerdai előadás, mikor Sulermann híres drámája, az „Othón” került színre, melyben Bera Paula, Pataky és Lomniczy mellett különösen Némethi vált ki Schwarze megrázó szerepében. És ha hozzá vesszük, hogy a kisebb szerepekben Mihályffy Juliska és Kantay Teréz is derekasan közreműködtek: elmondhatjuk, hogy a világhírű dráma oly előadásban került színre, mely a kényesebb igényeket is bátran kielégítette.

Ha terünk volna rá, szeretnénk bővebben foglalkozni magával a drámával is, mely hű és megdöbbentően igaz képet tárja elénk annak az ellentétnek, mely a nagyvilági élet és a puritán erkölcsű otthon világnézete között van. A családi tüzeltől előzőtt leány a színpadon talál menedéket s bukása árán hírneves ünnepelt művéző lesz. Szigorú erkölcsű apja a bukást nem tudja megbocsátani, s az a tudat, hogy leánya őt megbecsületlenül, megüli. Bera Paula igazi tanulmányra valló felfogással személyesítette Magdát s a fájdalom és keserű gúny találó hangján igyekezett meggyőzni az általa képviselt világnézet helyességéről. Az ellentét érzelmeknek megkapó hűség-gel adott kifejezést s ez által rendkívüli hatást ért el. Ezt a hatást növelték gyönyörű, izléses toalette-jei, melyek a művésznő szép alakjával tetszetős összhangban voltak. Művészi előadásával lebilincselte a közönséget, mely nyílt színen is lelkes tapsviharral tüntette ki a kiváló tehetségű drámai hősnőt.

A esütörtöki „Nebántsvirágban” Kless Mariska játszta a ezimszerepet diszkrétan s igen szeretetreméltóan. A esinos koloratur énekesnőnek nem nagy terjedelmű hangköre van, de tisztán, érzéssel énekel s játékában is sok kellem és finomság van. Denis szerepében minden jó oldalát érvényre juttatta. Dobo (Celestin), Hegyessy (sziniszegítő), Németh (Loriot), Lomniczy (örnagya) s a Csókáné helyett bengrott Kantay Teréz ez este is pompás emsemblét alkottak.

Pénteken zónaelőadás ezim alatt Dobsa Lajosnak gyenge történeti drámája „Ötödik László és Ronov Ágnes” került színre félhelyekkel. A dráma gyengéit egyfelől a jó játék, másfelől a látványosságok pótolták. Bera Paula Ronov Ágnes szerepében ez este is excellelt, s művészi tökélyvel játszta meg nehéz szerepét. Mellette kitűnt Lomniczy (Hunyady), Pataky (V. László) és Csókáné Julia. — A legnagyobb sikert azonban a társulat szombati előadása érte el. Verő György operetteje a „Virág esata” alkalmul szolgált arra, hogy egy új énekesnő, Petrik Ágnes közönségünk előtt bemutatkozzék. — A nézőtér, a bérletszűnet dacára, zsúfolásig megtelt, sőt igen sokan már helyhez sem jutottak, a mi nálunk csak műkedvelői előadások alkalmával szokott megtörténni. És ez a nagy közönség az egész előadás alatt pompásan mulatott. Petrik Ágnes diszkrétan játszott és kitűnően énekel. Hangja nagy terjedelmű (magas e.) s jól iskolázott s ugy az alsó mint a felső regiszterben kellemes tiszta csengésű. Ez első felépítéséből azt következtethetjük, hogy a k. a. a társulat egyik vonzó erejét fogja képezni. — Egyébiránt az egész előadás a legesinosabbak közé tartozott s ebben a többi szereplőknek is bő része van. Különösen pompás volt Kantay Teréz a molnári szerepében és Kless Mariska (Hona), míg a Kanaboka társulat tagjai közül Dobó, Pataky és Hegyessy gondoskodtak a közönség mulattatásáról. A zenekar Ligethy karnagy vezetése alatt szépen működött.

Kitűnő előadás volt a vasárnap, mikor Kövesy Albertnek humoros életképe, az „Uj honpolgár” került színre, meglehetősen telt ház előtt. A fő szerepet Dobó igazgató játszta minden tulzástól ment igazi humorral. E szerep kiválóan alkalmas arra, hogy előadója lépten-

III.

A grófnő immár nyugodtan, közönyösen nézte a többi csapatok felvonulását, visszahelyezkedett a szokásos poszába, mintha egy premiéren páholyában ülne.

Csak egy pillanatig érdekelte őt a tűzértség defiléje. Megesodálta a lovasgót, hullámszerű mozgását, a fegyverek csillogását és esőrenését: a könnyű lovasgót, melynél a kiesiny, türelmetlenkedő lovak merész ugrásokkal bontották meg a szigorúan megszabott sort; a drágonyoskat, szabályos, széles soraikkal, aztán az erejüknek tudatában lévő tömör vértessorokat.

De egyszerre, a defilét bezárva, nehéz kocsiak dűbörgése hallatszott.

— Mik ezek! kérde a grófnő.

— Betegszállító kocsi, felelte a kapitány.

S valóban a kocsi oldalán meglátszott a vörös kereszt. A grófnő némán, mintegy megdermedve nézte őket. A csapatok lassankint elveszték a porfelhőkben; lassankint a trombita hangos és elsőszerű, elveszve az erők vízhangjában; de a grófnő még mindig a nehéz kocsiakat kísérte tekintetével és gondolataival. S képzeteiben ezek a kocsiak egyszerre megrutultak, megteltek az összerázott betegek jalkiáltásaival; s nem a sima letartott térségen, hanem a vértócsákban, a holtak között látta azokat. Hideg borzongás futott át testén. A gyalogosok, a lovasok, tűzerek, a tábori tisztek, a csillogó egyenruhák, ez az egész napfényben ragyogó diadal és a csaták rémes összevisszaságában, a rettenetes öldöklések közepette, összetaposva, elrongyolva, véresen jelent meg lelki szeme előtt. Leesukta szempilláit, hogy ne lássa a háború kegyetlenségét, a meglőtt embereket, a kiken átszáguldanak a megvadult lovak, átgázolnak az ágyuk; hogy ne lássa a hörgő, haldokló sebesülteket. A látomány nagyobbodott, átfogta a mozt, az erdeket, az utakat; aztán a rettenetes öldöklésben egyszerre őt látja, a kapitányt, megsebesülve egy árok szélén. Nagyon halvány a képe, a homloka véres, a kard kiesett a kezéből; és elhagyatva, itt fog meghalni, és nem lesz senkije, a kinek emléke, drága képe megkönyvitene haldoklását és lezárna szempilláit. És most, mialatt a befejezett defilé után a tribünök lassanként megürültek, tekintetével a kapitány felé fordult, s szomorúan nézett reá és szemében a szívből jövő gyöngécsig sugara ragyogott.

Es mialatt a férfi halványan, a nem várt boldogságtól megnémulva, szinte áhitatosan megszorította a grófnő kezét, ez esőndesen lehajította fejét, egyszerűen, pirulás nélkül vallva be, hogy végre le van győzve.

nyomon szélsőségekbe merüljön s tulzásai által a esekélyebb izlésű közönség zajos elismerését kirozszakolja, de Dobó nemes felfogást ép az igazolja leginkább, hogy egy hajszállal sem lépett túl a jó izlés határáin, s ez által nemesak mulattatott, hanem ugy szólva, eszthetika hatását is gyakorolt az egész közönségre. Mellette Kless Mariska, — ki ez este is esinosan énekel, — Bera Paula, Hegyessy Gyula és Lomniczy váltak ki.

Hétfőn Ohnet világhírű színművét a „Vasgyáros” játszták kevés közönség előtt. Nem tartjuk szerencsés gondolatnak, hogy az igazgatóság a hétfői estekre ily nagyszabású színműveket tűz ki. Közönségünk hozzá van szokva, és erre a társulatnak is szüksége van, hogy hetenkint egy este szűnet s egy este zónaelőadás legyen, s ezekre a hétfői és pénteki nap a legalkalmasabbnak bizonyult. A vasgyáros más napon bizonyára nagyobb közönséget vonzott volna, s ez az előadás olyan kiváló s minden tekintetben korrekt volt, hogy a vidék bármely nagy színpadján megállta volna helyét. A siker oroszlaáresze természetesen Bera Pauláé volt, kinek Claire-je minden ízében kitűnő, az igazi művészet magaslatára emelkedő alakítás volt. Annyi tiszta, erőteljes és mély érzésre valló szenvedélyt s általában oly sok természetességgel és biztossággal ábrázolt Claire-t, mint a minőben ez este gyönyörködhattunk, vidéki színpadon alig láthatni. A közönség, mely a művésznő szébbnél-szebb, választékos és izléses öltözékaitől is el volt ragadtatva, jól megérdemelt zajos tapsviharral fejezte ki elismerését hatásos játékaért. Lomniczy a ezimszerepben jól játszott. Pataky Béla, Csókáné Julia és L. Mihályffy Julia szintén nagyban előmozdították az est sikerét.

Kevébbé sikerült kedden a „Szultán” előadása. A szereplők, Kless Mariskát kivéve, indispositióban szenvedtek. Ez indispositio inkább azok előtt tűnhetett föl, kik a poetikus tárgy operettet más társulat előadásából ismerték. Dobó nem volt elég rettenetes, Lomniczy nem elég kellemes s Petrik Ágnesnél is poetikusabb alakítást reméltünk. Hegyessy a főemuch nem volt oly karakterisztikus, mint a milyennek e szerepet ismerjük. Az est hőse Kless Mariska volt, ki még egyszer sem énekelte oly szépen, mint ez alkalommal; a híres kipi-kopi-valzt meg kellett ismételnie. Szépen énekelte ugyan, de vérmérséklete inkább a szende szerepekre utalja, ezért hiányzott játékaiból az élénk szenvedély. Az előadás azonban a tömeges indispositio dacára simán folyt le.

Hirek és vegyesek.

Búcsú-bankett. A nyugalomba vonult ezredes: *Rosenauer* József f. hó 3-ikán hagyja el városunkat. Tiszteletére az ezred tisztikara ma, — szerdán este búcsúbankettet és fáklásmenetet rendez, s ez alkalommal az ezrednek Kassán állomásozó negyedik útege is képviselteti magát tiszteivel. Ez ünnepségekről, miután lapunk már lezáratik, jövő számunkban referálunk.

Előléptetések. A májusi előléptetések a helyben állomásozó 17. tüzérezred tiszteire ugyanesak kedvezően köszöntöttek be. *Hoffmann* Tivadar kapitány ugyanis örnagygyá avanceirozott, s egyszermind áthelyeztetett Graczbá; *Lössl-Scheuch* Ottó főhadnagy kapitánnyá lett, s áthelyeztetett Josefstadba; *Einsiedler* Gusztáv hadnagy pedig főhadnagygyá léptetett elő; végül dr. *Menkes* Mór II. oszt. ezredorvos, I. oszt. ezredorvossá; *Giessel* és *Feigler* tiszthelyettesek pedig hadnagygyá lettek előléptetve. — Midőn a tisztikar e rokonszenves tagjait előléptetésük alkalmából szívesen üdvözljük, őszinte sajnálatunkat fejezzük ki azoknak távozása felett, kik évek óta körünkben tartózkodva, a társasággal immár megbarátkoztak, s annak kedvelt tagjai lettek.

Helyreigazítás. A nöegylet által mult hó 19-én rendezett műestélyről szóló referadánkban tévedés, illetve elnézés folytán kimaradt a „Tavaszi ébredés” című előkép szereplői közül a Soós Irén k. a. neve. Szíves örömet pótoljuk tehát ezt azzal, hogy a kisasszony, kinek neve a műsoron az előkép alakjai között nem is szerepelt, szíves volt ugyszólván résztvőnzve szerepet vállalni, s a pipacs virágot teljes szépségében ábrázolta.

Tisztújító városi közgyűlés. Rimaszombat város ápril 29-én részleges tisztújító közgyűlést tartott, melyen a Dobák János halálával megüresedett városi aladószerzői állás választás utján töltött be. Osi szokás szerint *Bornemisza László* alispánt egy küldöttség hívta meg a közgyűlésre, melyet a köztisztviseltek örvendő alispán szokott ékeszölésével rövid beszéddel megnyitott. Aztán kinevezte a kandidáló bizottság tagjait Molnár Józsefet és Samarjai Jánost, a közgyűlés pedig szinte a kandidáló bizottságba Instiórisz Endrét és Lukács Gézát választotta be. Az aladószerzői állásra két pályázó jelentkezett: Beregszász Béla városi díjnok és Müller Iván körjegyző, kik közül a kandidáló bizottság első helyen Beregszász Bélát, második helyen pedig Müller Ivánt jelölte. Miután a közgyűlés kétségtelenül s ellenpróbaival is igazolt akaratára *Beregszász Bélát* óhajtotta aladószerzőül, az alispán őt egyhangulag megválasztott aladószerzőnek jelentette ki, mire Beregszászi megjelenven a gyűlésteremben, röviden megköszönte a közgyűlés bizalmát, s a hivatali esküt nyomban letette. Mire az alispán a közgyűlést — mely az elnöklő *Bornemisza Lászlót* zajosan s ismételten éljenezte, — berekesztette. — Mint értesülünk a városi tanácsa Beregszász megválasztása folytán üresen maradt díjnoki állásra Müller Ivánt fogja alkalmazni.

Kinevezés. A rimaszombati pénzügyigazgatóság *Prekopa* Vilmos nagy-rőzei lakost díjas adóhivatali gyakoronkká nevezte ki.

A klenóczi papválasztáshoz. Ennek a dolognak a megfelelő epilógját lapunk más helyén irták meg az ügyben közelről érdekelt tényezők. Mi e kérdésben — legjobban meggyőződésünk szerint — a közérdeket óhajtottuk szolgálni, és elveinkhez híven, tiszteletben tartottuk a Kolbenhayer József nyústyai lelkész ur véleményét, bár az a miennkel homlokegyenest ellenkezett. Mi ugyanis az elvek diadalát nem kötöttük személyekhez, ő pedig azokhoz kötötte. Ez egyéni felfogás dolga, melyhez mindenkinek egyenlő joga van. Mi Kolbenhayer urat egy szóval sem bántottuk, ő ellenben ugyanesak erős vonatkozásokat kockáztatott meg a mi jóhiszeműségünk, őszinteségünk és ezézetaink felől. Ezekre néve is elegendő felelet volna ugyan a Kubinyi Aladár esprességi felügyelő és a klenóczi ág. ev. egyházközség lapunk mai számában megjelenő nyilatkozata, azonban

ezek mellett a magunk részéről is szükségesnek tartjuk kijelenteni azt, miszerint a Kolbenhayer József ur érveleése után — csakugy, mint azelőtt — megvagyunk győződve arról, hogy a klenóczi papválasztás kérdésében mi inkább voltunk elfogulatlanok, mint ő, ki saját egyéni érdekeinek védelmezése mellett igazságos bíró nem lehetett. — A mi pedig „szókimondó” tulajdonságunkat illeti, erre nézve legyen nyugott Kolbenhayer ur, mi eddig is megmondtuk, ezután is megfogjuk mondani a véleményünket minden kérdésben, de megmondjuk mindenkinek és már a kishonti esprességi elnökségnél nagyobb hatalmasságok botlásaira sem hunytuk be szemünket, s nem fogjuk behunyni ezután sem. A jelen esetben azonban — véleményünk szerint — az elnökség nem megbántásra, hanem igen is elismerésre lett érdemessé, s mi ezt is épugy kifejeztük, megmondtuk nyíltan, a mint megmondtuk volna, hogy ha hibát követett volna el. — Azonban a „szókimondás” erénye nem abból áll, hogy akár van rá ok, akár nincs, minden áron csak bántuk azokat, kik a közügyeket vezetik, és a „szókimondó” jelzőre ilyen értelemben mi nem vágyakozunk. Sum-cuique.

Csillaghullás Kubinyi László, m. kir. honvéd hadapród tiszthelyettes — Kubinyi Ferencz, Gömörmege főlevéltárnokának jeles képzettségű fia — a májusi előléptetések sorában hadnagygyá nevezetett ki. Őszintén örvendünk a derék fiatal honvéd jól megérdemelt előhaladásának.

Panszláv-szocialista izgatás Gömörben. A társadalmi harez titkos apostolai látván, hogy magával a panszlávistikus tévtanokkal nem sokra mennek a jámbor gondolkozású tót nép között, most a panszláv bolondgombákat szocialistikus szószban találják fel s azok a nép közé. A legujabb ilyen szocialistiko-panszlávistikus röpirat egy példányának kokovai levelezőnk szíveséggel folytán jutottunk birtokába, a ki maga is egész hazafias felháborodással olvasta e szennyiratot, melylyel becsületes tót néptünk lelkét gonosz izgatók megméltelyezni igyekeznek. A szennyiratban következő izgató főrmedvények fordulnak elő:

„... Hiszen a tóra ugy néznek, mintha nem is volna ember, csak azért mert tótul beszél. A tót iskolákban a magyar nyelvet tolják, a minek következtében, nem értik a mire tanítják, kénytelen — t. i. a tót — butának maradni csak azért, mert tótnak született. Ninesennek tót iskoláink, hogy ugy azután olyan tanítókat, papokat tisztviselőket nevelnek nekünk, a kik velünk beszélni sem tudnak rendesen... Es ez mind azért, mert tótnak született. Igazság ez? Nem, és nem!!! Az a kérdés, hogy lehet-e ezan segíteni? Bizonyára igen!” stb. Aztán beszél a tyrannokról és fejtegeti, hogy más itt már nem segíthet, csak a social-demokraczia.

Majd ismét más részlet így hangzik:

„Ezer éve szenvedtünk már! A mi tót népünk aludt, hallgatni volt kénytelen, el volt véve a nyelve; elveszik az erkölcsét, iskoláját és mindenét. A mostani rendszer kúpusztítja a tót népet. Mutassuk meg, hogy nem vagyunk többé koldusok e hazában, a mely oly mostoha bántik velünk, s a melyben lassan egy rögtöt sem adnak nekünk, a hová esontjainkat helyezhetnők.” stb.

Felhívjuk Kubinyi Andor főszolgabíró figyelmét a röpiratra, s hisszük, hogy annak legalább terjesztőivel szemben hivatalos szigorúan teljes mértékét fogja alkalmazni. A röpiratot — mely az ügyvédségi üldözésre is rászolgál — szívesen bocsátjuk az illetékes közhatalosok rendelkezésére; a röpirat alján csak annyi van jelezve, hogy a „Guttenberg-féle nyomdából, Gyár-uteza 31. szám” került ki, de hogy melyik városból a kerek világnak, azt ugy látszik, célszerűnek látták az érdemes kiadók elhallgatni, a mi megerősíti azt a gyanut, hogy a szennyirat — legalább nyomdailag — hazai termék. A mit eléggé restellhetünk.

Uj nyári sörcsarnok megnyitása. A „Három rózsá” szálloda udvarán egy uj, szépen, izlésesen, kiváló gondnal és esinnal készített vaspavillon vonja magára a járó-kelők figyelmét. E pavillon — mely minden oldalról védve van az időjárás szélesyei ellen, egy régóta érzett szükségét pótol, s a szálloda udvarát is díszíti, de meg a vendéglő látogatóinak is igen kellemes s a meleg nyári napokon hűs, barátságos tartózkodási helyül kínálkozik. A szálloda uj bérleljének: Gömöri Elének támadt e szerencsés gondolata, s mire évek óta készülték a kényelmes bérlelk, ő sem költséget, sem fáradságot nem kimélve, néhány nap alatt megvalósította tervét: Drózsá és társa budapesti cézeggel a tetszetős pavillont elkészíttette, szépen berendezte és május elsején a délszaki növényekkel körülvet, kényelmes és esinos, este pazar fényvel kivilágított helyiséget a közönség rendelkezésére bocsátotta. — Az ügyesen összeállított pavillonnak sok nézője akadt, s a megnyitáson is számosan vettek részt, s megannyian gratuláltak a derék vendéglősnek, — ki ugy látszik, mindent elkövet, hogy a helyiségeket teljesen modernül s a közönség kényelmére rendezze be — kitűnő konyhájával s a pontos, figyelmes kiszolgálattal megnyerje magának a közönség jóindulatát.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÓRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Pályázati hirdetmény.

Szab. Rimaszombat városánál előléptetés folytán megüresedett **adóhivatali díjnoki állásra** 1 frt napidíj mellett pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt, — eddigi alkalmaztatásukat és igazoló okmányolt kérvényüket **f. évi május hó 6-ig** bezárólag, — a városi tanácshoz címezve adják be.

Kelt: szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1895. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Kékfestő tanulóul

fölvételek egy 13—14 éves fiu.
Gömör-Ráhón Viest Rudolfnál.

1—3

Árverési hirdetés.

1592. szám. — Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező, a Jánosi-utca végén fekvő 120 □ öl beltelek, a képviselőtestület 413/895. sz. határozatával eladóvá tétetvén, az eladásnak nyilvános szóbeli árverés utján eszközlésére határnapul május hó 17-ikének délutáni 3 órája a városháza tanácstermében kitűzetik, erre a venni szándékozók azon kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők és hogy a vétel iránt zárt ajánlatok is elfogadhatók, melynek beadási határidejéül május hó 17-ikének d. e. 12 órájára állapított meg.

Kelt Szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi ápril hó 26-án tartott üléséből.
1—2 Szabó György, polgármester.

Kitűnő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban 4—8

Eisenstädter testvéreknél Bécsben.

Teljesen használatra kész, esinos és a célnak megfelelő 1/2 kilos dobozokban.

Linoleum padló-zománcz, egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olesőbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható BRAUN ZSIGMOND vaskereskedésében Rimaszombatban és minden nagyobb festék- és gyógyáru-üzletben.

Árverési hirdetés.

1168. sz. — Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező, eddig erdőtisztaloknak használt épület és az ahhoz tartozó kert a képviselőtestület 1779/894 számú határozatával eladóvá tétetvén az eladásnak szóbeli árverés utján eszközlésére határnapul május hó 16-ik napjának d. u. 3 órája a város közházánál kitűzetik; erre venni szándékozók azon kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a polgármesteri hivatalba a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és hogy a vétel iránt, zárt ajánlatok is elfogadhatók, melyeknek beadási határidejéül május hó 16-ik napjának d. e. 12 órája állapított meg.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi martius hó 29-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

SZOLYVA és POLENAI

szakteknitvények által elismert kitűnő hatású

gyógyvizek.

Gyomor és fejfájás, szédülés, cukros húgyvár.

aranyér bántalmái és köszvény-elleni különlegesség!

A friss töltésű SZOLYVAI és POLENAI védjegye!

LUHI ERZSÉBET

rendkívüli kellemes ízénél fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésénél, idült gyomorhurut és étvágytalanság,

torok, gége és hörgők idült hurutos bántalmái ellen, feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

A friss töltésű Luhi védjegye!

Főraktár:

Holländer A. és fia Ungvár.

Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül:

Gr. Schönborn urad. Igazgatóságánál MUNKÁCSON.

Ezen vizeknek tiszta kezelese folytan kellemetlen utóíze nem kepzodik.

Nyári sörcsarnok megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, miszerint az üzlethelyiségemben lévő nyári sörcsarnokot a mai kor igényeinek megfelelőleg újlag berendezve

május hó 1-én megnyitottam.

Ez alkalommal is — mint eddig — oda fog irányulni főtekrévésem, hogy a nagyérdemű közönségnek mindig frissen esapolt sör, továbbá jó és olesó villásreggelivel szolgálhassak. — Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva maradtam

Rimaszombat, 1895. április hó 24.

FLAMM BENÓ,
„GÖMÖR“ szálloda tulajdonosa.

Hirdetés.

A feloszlófélben levő **Ratkói Kölesősegélyező-egyesület** néhai Gallo János volt egyesületi pénztárnoknak Ratkón levő házában, folyó 1895. év május hó 11 ik napja d. e. 9 óráján tartja, illetve kezdi meg közgyűlését, melyre az egyesületi tagok ezennel meghivatnak.

Az elnökség.

„Országos magyar kölesönös biztositó szövetkezet“ Tiszolczi főügynökség részére Rimaszombati, Rimaszécsi és Nagy-Rőczei járásban állandó helybeli

ügynökök kerestetnek,

jelentkezők sziveskedjenek a Tiszolczi főügynökséghez ajánlataikat beküldeni.

2—2

HIRDETÉS.

A rima-murány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársaság hajlandó kihasználás végett olyan

tölgyerdőket venni,

a melyekben a faállomány, különösen bányafa-termelésre alkalmas.

Ajánlatok az eladandó erdő részletes leírása és az eladási feltételek közlése mellett a rima-murány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársaság erdészetihez Rimabrézóra (Gömörm.) intézendők.

Rimabrézó, 1895. ápril hóban.

2—3

Hirdetés.

1588. szám. — Radnót község telekkönyvi birtok szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-ezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-ezikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-ez. 15. és 17. §§-ai alapján, — ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-ez. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-ez. 7. § és az 1891. XVI. t.-ez. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-ez. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1895. évi december hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-ezik 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-ezik 5. és 6. §§-aiban fog-

lalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánanak, irásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1895. évi december hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után, ellenmondásuk figyelembe vételni nem fog

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-ez. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-ez. 16 § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben fészolalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1895. évi december hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényes rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1895. ápril hó 15-én.

1—3

Aldorffer, kir. törvényszéki bíró.

Elismert legtisztább alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ.

Asztali- és gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital

Magyarországi főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE Budapest, Arany János-utca 9-ik szám.

Kapható Rimaszombatban WEISZ KÁROLYNÁL.

1—3